

รายงานประจำปี 2557

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL PROMOTION

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

DEPARTMENT OF INDUSTRIAL PROMOTION

ธนาคารออมสิน

กรุงไทย ATM

B&C

กสอ. กับการส่งเสริมโครงการพระราชดำริ “สร้างป่าสร้างรายได้”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ด้วยการดำเนินการพัฒนากลุ่มอาชีพประชาชน โดยมีพระราชประสงค์เพื่อให้ประชาชนในถิ่นทุรกันดารรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพ ผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อจำหน่าย ซึ่งจะทำให้ครอบครัวของประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งยังทำให้เกิดความร่วมมือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดทักษะในกระบวนการแก้ไขปัญหาในการทำงาน และสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้อีกด้วย

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยร่วมกับสำนักงานโครงการส่วนพระองค์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการช่วยเหลือส่งเสริมราษฎรชาวกะเหรี่ยงพร้อมทั้งเป็นการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปของป่า 6 ชนิด ได้แก่ ยางรัก เห็ดเผาะ มะขามป้อม สมอไทย กาแฟ และผลก่อ

โดยได้มอบแนวทางการดำเนินงาน 2 ด้าน คือ

1) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ขั้นต้น ที่ไม่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูง ราษฎรในพื้นที่สามารถแปรรูปได้เอง รวมถึงสามารถนำมาใช้และจำหน่ายในพื้นที่ได้

2) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ของป่า โดยประสานความร่วมมือกับโรงงานที่มีศักยภาพช่วยดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ทั้งนี้ในอนาคตทางโรงงานจะต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตให้กับคนในชุมชนเพื่อให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้เอง

สำหรับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของป่า ในปีงบประมาณ 2557 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ร่วมกับสำนักงานโครงการส่วนพระองค์ฯ จัดทำโครงการ

พัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของป่า ได้แก่ มะขามป้อมและกาแฟ ซึ่งเป็นผลผลิตที่มีศักยภาพในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งปริมาณและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าเพื่อสุขภาพได้ร้อยเปอร์เซ็นต์

ในเบื้องต้นกรมฯ ได้เข้าไปถ่ายทอดความรู้และฝึกอบรมให้ชาวบ้านจำนวน 100 คน เป็นเวลา 2 วัน เพื่อให้สามารถแปรรูปมะขามป้อมเป็นของอุปโภคและบริโภคในครัวเรือนเพื่อลดค่าใช้จ่ายตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้ทดลองนำมะขามป้อมมาแปรรูปด้วยเทคโนโลยีอย่างง่ายตามหลักการผลิตที่ดี เป็นผลิตภัณฑ์ของใช้จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย แชมพู ครีมนวดผม สบู่ก้อน สบู่เหลว และน้ำยาล้างจาน หลังจากนั้นให้ชาวบ้านได้ทดลองใช้ และพบว่า สบู่ก้อน สบู่เหลว และน้ำยาล้างจานเป็นของใช้ที่มีคุณภาพดี เหมาะที่จะผลิตเพื่อจำหน่าย ในเบื้องต้นได้ทดลองวางจำหน่ายแล้วในพื้นที่อำเภออมก๋อยเป็นแห่งแรก

ต่อมากรมฯ ได้เชื่อมโยงงานวิจัยมะขามป้อมเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่สู่การผลิตเชิงพาณิชย์ จากงานวิจัยพบว่ามะขามป้อมเป็นผลไม้ที่ให้วิตามินซีสูงกว่าผลไม้ชนิดอื่นๆ ชนิด และยังพบสารพฤกษเคมีอื่น เช่น สารกลุ่มแทนนิน เบนซินอยด์ เทอร์ปีน ฟลาโวนอยด์ อัลคาลอยด์ และคูมาริน ที่มีส่วนช่วยในการลดการอักเสบของร่างกาย สามารถช่วยลดการติดเชื้อราและเชื้อแบคทีเรียได้ สำหรับการดำเนินงานวิจัย กรมฯ ได้ร่วมกับบริษัท ไบโอเวกกีโปรดักส์ จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้ากลุ่มเกษตรแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารเสริมต่างๆ จนนำไปสู่การพัฒนา “ขามะขามป้อม” ที่คงวิตามินซีเอาไว้ได้ถึง 70 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ยังได้ร่วมกับบริษัท เกสซออุตสาหกรรมภาคเหนือ จำกัด จังหวัดลำพูน พัฒนาผลิตภัณฑ์ขามมะขามป้อมผสมหญ้าหวาน และร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พัฒนามะขามป้อมสดบรรจุขวดที่อุดมไปด้วยวิตามินซี รวมถึงการวิจัยและพัฒนารูปแบบผสมมะขามป้อม เพื่อการเก็บรักษาไว้พัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยยังคงรักษาคุณค่าไว้ให้ได้มากที่สุด ซึ่งยังอยู่ระหว่างการทดลองปรับปรุงสูตรต่างๆ ตลอดจนการหาวัตถุดิบอื่นๆ ที่เหมาะสม โดยในเดือนธันวาคม 2557 กรมฯ จึงได้นำกรรมวิธีการแปรรูปดังกล่าวมาถ่ายทอด เพื่อให้เป็นไปตามพระราชดำริที่ต้องการให้ราษฎรสามารถแปรรูปได้เอง รวมถึงการควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานเพื่อการจัดจำหน่าย โดยใช้หลักการ “การตลาดนำการผลิต”

สำหรับผลิตภัณฑ์กาแฟ กรมฯ ได้ร่วมกับบริษัท วาวิ จำกัด สร้างเครือข่ายผลิตภัณฑ์กาแฟอินทรีย์ภาคเหนือ โดยมีการส่งเสริมและพัฒนาผู้ปลูกกาแฟในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ปรับเปลี่ยนการปลูกเข้าสู่กาแฟอินทรีย์และได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ พร้อมทั้งรับซื้อผลผลิตจากกลุ่มราษฎรบนดอยในราคาสูงกว่าท้องตลาด

จากนั้นนำกาแฟในพื้นที่ป่าซึ่งเป็นพันธุ์อาราบิก้า มาทดลองทำกาแฟแก้วและกาแฟบดพร้อมชง บรรจุถุง 150 กรัม จำหน่ายภายใต้ตราสินค้า “ภูฟ้า” โดยมุ่งจำหน่ายใน 2 ตลาด คือ กาแฟอมก๋อย Organic วางตำแหน่งสินค้ากลุ่มตลาดบนเป็นสินค้าพรีเมียม และกาแฟอมก๋อยที่ไม่ได้เป็น Organic วางตำแหน่งสินค้ากลุ่มตลาดระดับกลาง เพื่อเป็นการช่วยเหลือและกระตุ้นราคารับซื้อกาแฟในพื้นที่ให้มีราคาสูงขึ้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาสูตรกาแฟ การวางแผนการผลิต และการจัดจำหน่ายให้กับสำนักงานโครงการส่วนพระองค์ฯ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ณ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนามอก้อย ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการนี้ นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กราบบังคมทูลถวายรายงาน การดำเนินงานการเพิ่มมูลค่าเชิงอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์มะขามป้อมและกาแฟภูฟ้า ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2558 ณ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมะขามป้อม และกาแฟ มีวางจำหน่ายตามร้านกาแฟมอก้อย และร้าน “ภูฟ้า” ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของโครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และในปี 2558 นี้กรมฯ ได้วางแผนการตลาดที่จะช่วยสนับสนุนการกระจายสินค้าดังกล่าวไปทั่วประเทศ ตามร้านขายสินค้าเพื่อสุขภาพ และห้างสรรพสินค้าชั้นนำ

นับได้ว่าโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปี 2557 ด้วยความมุ่งหวังว่าสินค้าจากธรรมชาติที่ไม่ได้สารปรุงแต่งเหล่านี้จะกระจายไปถึงมือผู้บริโภคทั่วประเทศให้ได้มากที่สุด เพื่อให้ได้เงินกลับไปสู่มือราษฎรให้ได้มากที่สุดเช่นกัน ตามแนวพระราชดำริที่มีได้มุ่งแสวงผลกำไร แต่อยากให้ราษฎรทุกคนเข้าถึงสินค้าดีมีคุณภาพเป็นหลัก

Timeline..

ตั้งกองอุตสาหกรรม สังกัดกรมพาณิชย์
กระทรวงเศรษฐกิจ

2479

วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทอ
ซื้อเครื่องจักรสำหรับงานช่างไม้ ช่างเหล็ก และ
ทดลองสร้างที่ทอผ้าชนิดต่างๆ เช่น ที่ทอผ้า
กึ่งอัตโนมัติตัดแปลงก็กระตุกโดยใช้มอเตอร์

2492

พัฒนาและเชื่อมโยงงานวิชาการ

ร่วมกับกระทรวงเกษตรธิการ และกระทรวง
มหาดไทย สำนวจวัตถุบสำคัญของประเทศ
เพื่อส่งเสริมได้ถูกทาง เช่น โรงงานแป้งมัน
สำรวจแหล่งรวมสินค้า เช่น สถานีรถไฟใหญ่
และตลาด โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
รับสำรวจพระนครและธนบุรี

เริ่มงานวิชาการ

จากการสำรวจครั้งสำคัญ ได้จัดทำเป็นหนังสือสถิติ
วัตถุบและอุตสาหกรรมทั่วราชอาณาจักร

ขยายการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่ภูมิภาค

ขยายงานบริการไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยจัดตั้งกองบริการ
อุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ (ปัจจุบัน ศภ.1 กสอ.)

2515

สร้างระบบบริหารเงินทุน

จัดตั้งโครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการส่งเสริมอาชีพ
อุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย

ตั้งศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคใต้ จังหวัดสงขลา
(ปัจจุบัน ศภ.11 กสอ.)

2525

ยกระดับองค์กรรองรับการขยายภารกิจ

ตั้งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม
พัฒนาการปั่นด้ายและผ้าทอจากครัวเรือนไปสู่อุตสาหกรรม
จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้
กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงอุตสาหกรรมร่างโครงการ
ปั่นด้ายประจำอำเภอขึ้นในจังหวัดที่มีการปลูกฝ้ายและ
อบรมการปั่นด้ายแก่ราษฎรได้ 6,180 คน เมื่อผ่าน
การอบรมจะได้รับแจกเครื่องปั่นด้ายเป็นกรรมสิทธิ์

2485

ขยายงานวิจัยและพัฒนา

ค้นคว้าเกี่ยวกับการถนอมอาหาร การตากแห้ง
การดองเค็ม การอัดขวดทดลองตัดแปลงการทำที่
แบบใช้กำลังมอเตอร์

2493

ขยายงานวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยี

ทดลองเรื่องการอบแห้ง (Dehydration) ผลไม้และผัก
สร้างตู้อบขนาดเล็กเพื่ออบกล้วย ด้วยเล็งเห็นว่ากล้วยไทย
อุดมสมบูรณ์ สามารถพัฒนาเป็นสินค้าอุตสาหกรรม
ได้สั่งซื้อเครื่องชุดลอกป่านรามิจากญี่ปุ่น 2 เครื่อง
ซึ่งสามารถเพิ่มผลผลิตมากกว่าการลอกด้วยมือถึง 25 เท่า

2494

2507

มีสำนักเงินทุนเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมเพื่อให้
ผู้ประกอบการมีเงินทุนตั้งกิจการ

2523

ริเริ่มโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม
(คพอ.) เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเดิมให้เข้มแข็ง

Timeline
Timeline

จากแนวคิดของศาสตราจารย์ ไมเคิล อี. พอร์เตอร์
นำมาซึ่งการส่งเสริมการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม
จัดตั้งกลุ่มคลัสเตอร์ในอุตสาหกรรมที่ใกล้เคียงกัน
เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้ธุรกิจ

2547

จัดตั้งโครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ (NEC)
เพื่อสร้างความพร้อมและลดความเสี่ยง
ในการประกอบธุรกิจ

2545

สร้างผู้ประกอบการเพิ่มการลงทุนให้กับประเทศ
ยกเว้นบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.)
ขึ้นเป็นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม (SME BANK)

วางรากฐานการพัฒนา SMEs
ยกเว้นพระราชบัญญัติสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม และจัดตั้งสำนักงาน
ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
เป็นผลสำเร็จเมื่อปี 2542

2540

ยกระดับศักยภาพธุรกิจอุตสาหกรรม
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อยกระดับ
ความสามารถการแข่งขัน (MDICP) เพื่อส่งเสริม
ศักยภาพด้านการบริหารจัดการให้กับผู้ประกอบการ

ตั้งศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคตะวันตก
จังหวัดสุพรรณบุรี (ปัจจุบัน ศภ.8 กสอ.) และ
ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
จังหวัดชลบุรี (ปัจจุบัน ศภ.9 กสอ.)

2532

2556

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา
จัดตั้งกองพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา 1 และ 2
(กพข.1 และ กพข.2)

2546

ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมแฟชั่น
รัฐบาลเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนา
อุตสาหกรรมแฟชั่น จัดสรรงบกว่า 1,300 ล้านบาท
ผลักดันโครงการกรุงเทพมหานครเมืองแฟชั่นฯ ให้ดังในเวทีโลก

2543

จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม (ภาคอุตสาหกรรม) ฉบับแรกของ
ประเทศไทย

2536

ตั้งศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมเพิ่มอีก 6 ศูนย์
ณ จังหวัดพิษณุโลก พิจิตร อุตรดิตถ์ นครราชสีมา
บุรีรัมย์ (ปี 2548 ย้ายไปอุบลราชธานี) และ
สุราษฎร์ธานี รวมเป็น 11 ศูนย์ เพื่อรองรับ
การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม

Timeline
Timeline